

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Region Stockholm tvingas köpa andningsskydd för 40 miljoner kronor

Publicerad

05 SEP 2023

Ett avtal under pandemin om leverans av två miljoner andningsskydd mellan WEquity och Region Stockholm hade inte hävts, varför 1,8 miljoner andningsskydd ska levereras trots att regionen avbeställt dessa. Regionen har inte haft avbeställningsrätt och har inte i tillräcklig grad medverkat till köpet och blir därför skadeståndsskyldig.

Den 25 mars 2020 ingick WEquity Aktiebolag och Region Stockholm ett avtal avseende leverans av 2 000 000 andningsskydd till ett styckpris om 20 kronor. Det sammanlagda priset var 40 000 000 kronor. Därutöver tillkom kostnad för flygfrakt om 1 530 000 kronor. Regionen hade i enlighet med avtalet betalat ett förskott om 30 500 000 kronor till WEquity.

WEquity levererade 600 000 andningsskydd till regionen. Av dessa återtog bolaget 400 000 andningsskydd på regionens begäran. Den 19 november 2021 avbeställde regionen leveransen avseende 1 400 000 andningsskydd. Den 30 mars 2022 avbeställde regionen leveransen avseende 400 000 andningsskydd. Avtalet hade inte hävts av någon av parterna.

WEquity yrkade i Stockholms tingsrätt att regionen till bolaget skulle betala 13 532 756 kronor. Regionen yrkade i sin tur i första hand att WEquity till regionen skulle betala 26 372 244 kronor och i andra hand att WEquity skulle leverera resterande 1 800 000 andningsskydd. De huvudsakliga tvistefrågorna i målet var om regionen hade brustit i sin plikt att medverka till köpet och om regionen har haft rätt att avbeställa andningsskydden.

Köplagen föreskriver ingen generell avbeställningsrätt. Av 52 § andra stycket köplagen följer dock en avbeställningsrätt vid anskaffnings- och tillverkningsköp. Företrädare för WEquity uppgav att andningsskydden tillverkades i stor skala och såldes till flera aktörer och tingsrätten bedömer således att andningsskydden har karaktären av en standardvara.

Av 49 § första stycket köplagen framgår att om tidpunkten för betalning inte följer av avtalet ska

köparen betala när säljaren kräver det. Köparen är dock inte skyldig att betala förrän varan hålls denne till handa i enlighet med avtalet. Tingsrätten konstaterar att det följer av avtalet att regionen skulle betala ett förskott om 30 500 000 kronor och att resterande summa skulle betalas efter mottagen leverans. Att WEquity har varit berett att leverera andningsskydden kan inte likställas med att full leverans faktiskt har skett. Enligt tingsrättens mening skulle det strida både mot samtidighetsprincipen och avtalet att förplikta regionen att betala för andningsskydden innan de levererats.

Enligt 50 § köplagen ska köparen medverka till köpet på ett sådant sätt som skäligen kan förväntas för att säljaren ska kunna fullgöra köpet. Det framgår av avtalet att om leveransen inte sker i helhet ska leverans ske genom delleranser som ska specificeras genom regionens beställningar. Avtalat ålägger alltså enligt tingsrättens mening regionen en skyldighet att avropa delleranser om leverans inte sker på annat sätt. WEquity hade upprepade gånger efterfrågat besked om när leveranserna kunde återupptas, men inte fått något sådant besked. Tingsrätten anser att regionen därmed inte har uppfyllt skyldigheten i avtalet att avropa delleranser, vilket har lett till att WEquity inte kunnat fullgöra sin leveransskyldighet på ett avtalsenligt sätt. Regionen har därför inte medverkat till köpet på ett sådant sätt som skäligen hade krävts.

Tingsrätten konstaterar dock att bolagets talan inte avser att regionen ska förpliktas att medverka till köpet, utan att regionen ska förpliktas att betala i enlighet med parternas avtal eller utge skadestånd. Av 51 § köplagen framgår att om köparen inte betalar i rätt tid eller inte medverkar till köpet enligt 50 § 1 köplagen får säljaren kräva skadestånd enligt 52-59 §§ köplagen. WEquity har enligt 57 § köplagen rätt till skadestånd för den skada bolaget lidit genom att regionen inte medverkat till köpet.

Regionens bristande medverkan fick även följd för genkärålet. Regionen krävde att WEquity skulle återbetala det erlagda förskottet. Eftersom orsaken till att bolaget inte hade genomfört slutleverans var att regionen hade förhindrat bolaget från att fullgöra sin prestation, anser tingsrätten att regionen inte kan grunda en rätt till återbetalning på att leverans har uteblivit.

Det är dock ostridigt att avtalet inte har hävts och alltså fortfarande gäller mellan parterna. Tingsrätten konstaterar att rätten till leverans följer av avtalet och ser inget hinder mot att förplikta WEquity att fullgöra sin prestation. Bolaget förpliktas således att leverera resterande andningsskydd till regionen.

Skadestånd på grund av avtalsbrott beräknas med utgångspunkt i 67 § köplagen, som anger att skadeståndet ska omfatta ersättning för utgifter, prisskillnad, utebliven vinst och annan direkt eller indirekt förlust med anledning av avtalsbrottet.

Den förskottsbetalning om 30 500 000 kronor som regionen betalade till WEquity avsåg priset för andningsskydden som bolaget skulle betala till sin underleverantör Homar. Endast hälften av förskottet hade betalats till Homar, då anstånd beviljats med anledning av aktuell tvist. Tingsrätten anser att det är visat att WEquity har en skuld till Homar och därför inte kan tillgodoräkna sig förskottsbetalningen för egen del.

Det är ostridigt att det pris som regionen skulle betala för andningsskydden enligt avtalet var 40 000 000 kronor och att regionen endast har betalat 30 500 000 kronor. Den återstående delen av köpeskillingen skulle enligt avtalet betalas efter mottagen leverans. På grund av regionens bristande medverkan har slutleverans inte kunnat ske och köpeskillingen har därför inte betalats. WEquity har därmed drabbats av en förlust till följd av regionens agerande, som enligt tingsrätten är att betrakta om en sådan direkt förlust som WEquity har rätt till ersättning för. Bolaget har även rätt till skadestånd för fraktkostnaden hänförlig till fullgörandet av avtalet.

WEquity hade levererat 200 000 andningsskydd till regionen och fått ersättning för leveransen. Enligt tingsrättens uppfattning får därför en mervärdesskattepliktig omsättning anses ha skett avseende denna leverans. Priset för de levererade andningsskydden är fyra miljoner kronor enligt avtalet, varför bolaget har rätt till ersättning för mervärdesskatt med en miljon kronor.

En skadelidande part är skyldig att vidta skäliga åtgärder för att begränsa sin skada. Försummas detta får parten själv bära en motsvarande del av förlusten (70 § första stycket köplagen). Tingsrätten anser att det skulle ha inneburit betydande risker för WEquity att i slutet av 2021 betala flera miljoner kronor för att frakta andningsskydden till Sverige för att sedan dra på sig ytterligare kostnader för att försöka sälja dem på en mättad marknad, sannolikt till ett betydligt lägre pris än vad som avtalats med regionen. I stället anser tingsrätten att den lämpligaste skadebegränsande åtgärden som kunnat vidtas i den aktuella situationen var att inte ådra sig ytterligare kostnader för frakt av andningsskydden, vilket är vad WEquity har gjort. Skadeståndet sätts inte ned.

Skadeståndet jämkas heller inte. Tingsrätten ifrågasätter förvisso inte att regionen vid tidpunkten för köpet befann sig i en pressad situation med hänsyn till pandemin, men regionen anses inte ha befunnit sig i ett sådant underläge i förhållande till bolaget som skulle motivera en nedsättning av skadeståndet.

Utgången i målet innebär att WEquitys och regionens respektive talan delvis bifalls. WEquity får dock anses vara i huvudsak vinnande part och har därför rätt till ersättning för sin rättegångskostnad. Med hänsyn till utgången i målet finner tingsrätten det skäligt att regionen ska stå för cirka 70 procent av WEquitys rättegångskostnader.

Viktorija Silfverplatz

Instans: Tingsrätterna

Rättsområden: [Avtalsrätt](#), [Köprätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter